

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur
steller: Fabian Gomes Monteiro
onderwerp: AP04.1a_Verlenging Regionale Uitvoering- en Handhavingsstrategie t/m 31 december 2025
t.b.v.: AB d.d. 16-11-2023
bijlage: b) Concept voorstel verlengingsbesluit met aanscherpingen U&H strategie 2022-2023
c) Uniforme Uitvoering- en Handhavingsstrategie 2022-2023
d) Doorontwikkelagenda
e) Concept collegevoorstel
f) Concept publicatietekst

Status

- ter kennisneming
- ter (oriëntatie) bespreking
- ter besluitvorming

Samenvatting

In 2022 hebben alle Utrechtse colleges de “Uniforme uitvoering- en handhavingsstrategie” (U&H strategie) vastgesteld. De vigerende U&H-strategie loopt tot en met 2023. Hoewel het streven bestond om tot een vervolg te komen voor de jaren 2024 en verder, is de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus voor komende jaren. Tegelijkertijd is doorontwikkeling nu te ambitieus gebleken. Om een goed vervolg te kunnen geven aan de U&H-strategie, die ook kan rekenen op breed regionaal draagvlak, gaat het voorliggende voorstel uit van een verlenging van de huidige U&H-strategie tot en met 31 december 2025. Vanuit juridisch oogpunt worden daarbij een aantal aanscherpingen gedaan.

De procesgang ziet er als volgt uit: de bestuurlijke stuurgroep biedt de U&H-strategie aan de beide algemeen besturen van de omgevingsdiensten (RUD Utrecht en ODRU) aan. Bij een positief advies van de algemeen besturen wordt de verlenging van de U&H-strategie aangeboden aan de bestuurlijke colleges van de gemeenten en provincie. Na besluitvorming gaan de omgevingsdiensten de U&H-strategie verder en in gezamenlijkheid uitvoeren tot en met 31 december 2025. In de tussentijd wordt er ook gewerkt aan de doorontwikkeling van de U&H-strategie aan de hand van de doorontwikkelagenda. Onderdeel van de doorontwikkeling betreft het opstellen van een nieuwe U&H-strategie; hiermee wordt een start gemaakt in het vierde kwartaal van dit jaar.

Voorstel

Het Algemeen bestuur wordt voorgesteld om:

1. kennis te nemen van het voorstel verlengingsbesluit met aanscherpingen U&H-strategie 2022-2023, waarin aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten van de RUD Utrecht worden voorgesteld de U&H-strategie 2022-2023 te verlengen t/m 31 december 2025, met inbegrip van de genoemde aanscherpingen van de U&H-strategie,
2. het advies aan de colleges van B&W te geven om in te stemmen met het voorstel.

Communicatie en medezeggenschap

-

Inleiding

In 2022 hebben alle Utrechtse colleges de "Uniforme uitvoering- handhavingsstrategie" (U&H strategie) vastgesteld. De U&H-strategie gaat over de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) die gemeenten en provincie hebben overgedragen aan de omgevingsdiensten (ODRU en RUD) en ziet op zowel de basis- als plustaken. De colleges van burgemeester & wethouders en gedeputeerde staten in Utrecht zijn bevoegd gezag voor het uitvoeren van deze taken. De basis voor deze U&H-strategie ligt in de Omgevingswet en de 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht' die door de Utrechtse gemeenteraden en gedeputeerde staten zijn vastgesteld. In het kader van Interbestuurlijk Toezicht voert de provincie Utrecht toezicht op de uitvoering van de U&H-strategie.

De U&H-strategie loopt tot en met 2023. Hoewel het streven bestond om tot een vervolg te komen voor de jaren 2024 en verder, is dit - mede gelet op het feit dat de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus is voor komende jaren, het uitstel van de Omgevingswet, de aanhoudende capaciteitsproblemen en de ontwikkelingen m.b.t. het landelijke Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel - te ambitieus gebleken. Om een goed vervolg te kunnen geven aan de U&H-strategie, die ook kan rekenen op regionaal draagvlak, gaat het voorliggende voorstel uit van een verlenging van de huidige U&H-strategie tot en met 31 december 2025.

Vanuit juridisch oogpunt worden daarbij een aantal aanscherpingen gedaan. Dan gaat het om het volgende:

1. Van toepassing verklaren van de LHSO. De LHSO is de opvolger van de LHS uit 2014. In de kern is de strategie nagenoeg onveranderd. Wat anders is, is dat de aansluiting op de Omgevingswet goed wordt gelegd, terminologie wordt geactualiseerd en de bestuurlijke boete wordt toegevoegd. Verder is de relatie tussen bestuursrecht en strafrecht (nog) beter beschreven en geborgd.
2. Toevoegen bedragen en termijnen energiebesparingsplicht: In de huidige U&H-strategie wordt in bijlage 8 Richtlijn dwangsombedragen en termijnen niet ingegaan op overtredingen in verband met de energiebesparingsplicht. Nu zowel de ODRU als de RUDU hier steeds meer en vaker op toezien en handhaven is het zeer wenselijk dat de richtlijn hierop wordt aangevuld.

Noodzaak en argumenten voor verlenging

Er zijn een aantal redenen die noodzaken tot verlenging van de U&H-strategie:

- a) door het uitstellen van de Omgevingswet is het niet mogelijk gebleken om met een deel van de U&H-strategie te werken. Te denken valt daarbij aan het thema "gezondheid" en de uitwerking van de samenwerkingsafspraken voor meervoudige vergunningen. Door de huidige U&H-strategie te verlengen, kunnen de geleerde lessen van het werken onder de Omgevingswet worden betrokken in de ontwikkeling van een nieuwe strategie.
- b) een nadere beschouwing blijkt dat de huidige strategie nog voldoende actueel en ambitieus is voor de komende jaren.
- c) de aanhoudende capaciteitsproblemen bemoeilijken een doorontwikkeling van de huidige strategie. Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), die veel tijd zullen blijven vragen van de werkvloer, is niet de verwachting dat dit op korte termijn zal veranderen.

Verlenging geeft ons de mogelijkheid om (beter dan nu) aan te haken bij de ontwikkelingen uit het Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel. Dit landelijke programma, met als doel verbetering van het VTH-stelsel loopt gedurende 2023-2024 en is bedoeld om omgevingsdiensten beter te equiperen voor landelijke opgaven zoals: Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS), Circulaire Economie, Klimaatopgave, Bodem en Ondergrond en Stikstof. Een verlenging biedt de mogelijkheid om nog beter aan te sluiten bij de landelijke ontwikkelingen en de kansen te benutten die daaruit voortvloeien. Bijvoorbeeld de landelijke vergunningenstrategie. Daarnaast geeft het ons ook de ruimte om beter in te spelen c.q. voor te sorteren op regionale ontwikkelingen zoals de verdere verkenning van het samengaan van beide Omgevingsdiensten.

Vanwege al deze huidige en toekomstige ontwikkelingen is 2023 geen natuurlijk moment om de U&H-strategie te herijken. Om deze ontwikkelingen adequaat te positioneren in de U&H strategie moet een gedegen actualisatie van de U&H strategie logischerwijs iets naar achteren worden geschoven. We blijven gedurende de komende twee jaar hard werken aan de realisatie van de opgaven en gestelde doelen uit de huidige U&H-strategie. De prioritering van onze inzet wordt weergegeven in deze doorontwikkelagenda.

Doorontwikkelagenda

Met de U&H-strategie zet de Utrechtse regio een verdere stap in de samenwerking en zorgt daarbij voor een *level playing field* in de uitvoering van de taken van de Omgevingsdiensten. De U&H-strategie dient derhalve als katalysator voor de versterking van de samenwerking tussen beide omgevingsdiensten en van het VTH instrumentarium in de regio.

De U&H-strategie is een adaptief document, in de geest van de Omgevingswet en wordt op die basis doorontwikkeld. Stap voor stap en op een breed gedragen en verantwoorde wijze. Inmiddels zijn de ambities wat betreft de doorontwikkeling binnen de regio breed verzameld en wordt er meer inzet gepleegd op het neerzetten van een steviger netwerk. Met de doorontwikkelagenda vatten we de ambities samen en geven we de prioritering weer van de (VTH-)inzet van de Utrechtse regio.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij de realisatie van de doorontwikkelagenda:

- We organiseren ons op een robuuste wijze. Alle relevante spelers in de regio zijn op de juiste wijze aangehaakt, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau.
- Bij de uitvoering van onderdelen richten we ons altijd op kleine en overzichtelijke stappen met een helder (tussen)resultaat. Zo kunnen we met regelmaat toetsen of we nog op de goede weg zijn, in de juiste volgorde werken en de beschikbare inzet nog gewaarborgd is.
- Bij nieuwe ontwikkelingen zullen we steeds weer uitzoomen en ons afvragen of als gevolg van ontwikkelingen (zoals het Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel) de scope van de U&H-strategie wijzigt of opdrachten aan de omgevingsdiensten worden uitgebreid. We maken hierbij gebruik van kennis uit het land (geleerde lessen, voorbeelden elders, op een hoger niveau signalen delen etc.).
- De doorontwikkeling van de U&H strategie relateren we aan het Interbestuurlijk programma VTH-stelsel. We houden de ontwikkelingen binnen het Interbestuurlijk Programma VTH-stelsel scherp in de gaten en passen de doorontwikkeling daarop aan als dat doelmatiger is. In het bijzonder maken we waar mogelijk gebruik van de resultaten van de pijlers.
- Waar het kan trekken de omgevingsdiensten nu al gezamenlijk op. We zoeken die gezamenlijkheid steeds meer op. We maken daarin logische keuzes met het oog op de verkenning tot het vormen van één omgevingsdienst in Utrecht Een aantal opgaven vanuit de U&H strategie kunnen als meekoppelkansen worden aangemerkt in het kader van deze ontwikkeling.
- "De winkel blijft open". De dienstverlening lijdt niet onder de doorontwikkeling. Dat is ook onze kracht.

De doorontwikkeling bestaat uit tal van onderwerpen met een verschillende dynamiek en complexiteit. De onderwerpen worden op een logische manier onder diverse thema's samengebracht. Per thema beschrijven de werkgroepen een programma, met daarin doel, prioriteit, planning, bemensing en dekking.

We onderscheiden daarbij de volgende thema's:

- Basis op orde
- Uniforme toezicht- en handhavingsstrategie
- Uniformering KPI's & verantwoording
- Pilot omgevingsvisie
- Communicatie
- Gezondheid: Zeer zorgwekkende stoffen
- Nieuwe U&H strategie
- Overzicht lopende projecten

Procesgang

De procesgang ziet er als volgt uit: de bestuurlijke stuurgroep biedt de U&H-strategie aan de beide algemeen besturen van de Omgevingsdiensten aan (RUD en ODRU) aan. De algemeen besturen verzocht positief te adviseren richting de colleges van B&W om de huidige U&H-strategie te verlengen t/m 31 december 2025. Dit ziet zowel op de vaststelling van de U&H-strategie inclusief aanscherpingen voor de jaren 2024 en 2025 als voor de publicatie ervan. Bij een positief advies van de algemeen besturen wordt de verlenging van de U&H-strategie, met collegevoorstel, aangeboden aan de bestuurlijke colleges van de gemeenten en provincie. Omdat de verlenging pas rechtskracht krijgt na publicatie zal er ook een publicatieformat worden meegestuurd. Na besluitvorming gaan de omgevingsdiensten de U&H-strategie verder en in gezamenlijkheid uitvoeren tot en met 31 december 2025. In de tussentijd wordt er ook gewerkt aan de doorontwikkeling van de U&H-strategie aan de hand van de doorontwikkelagenda. Onderdeel van de doorontwikkeling betreft het opstellen van een nieuwe U&H-strategie; hiermee wordt een start gemaakt in het vierde kwartaal van dit jaar.

Financiën

Het verlengingsbesluit zelf, alsmede de aanscherping van de U&HS hebben geen financiële gevolgen. De doorontwikkeling loopt via een apart programma, op basis van de daarin genoemde uitgangspunten. Wanneer er aanvullende middelen (geld of uren) voor de doorontwikkeling nodig zijn, dan zal de reguliere route via de opdrachtgevers gevolgd worden. De uiteindelijke beslissing over het wel of niet toekennen van middelen loopt via de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's die aan het bestuur uiteindelijk kunnen worden voorgelegd.